

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÈS, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

TONGEREN, DEN 20 SEPTEMBER.

Het gouvernement zal morgen aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers, bij hare heropening, de noodige kredieten vragen, om te voorzien in de buitengewone onkosten der nationale verdediging, alsook in de uitgaven veroorzaakt door het internement in ons land van de soldaten, welke aan de twee oorlogvoerende mogendheden toevoeren.

Wat al gebeurtenissen in zes weken! Men is er door bedweld, men kan het schier niet gelooven, en vol verwondering vraagt men dikwijls tot zich zelve: Is het toch wel mogelijk? Hoe is dit nu alles geschied?

Het fransch leger verslagen, op de vlugt gedreven of krijgsgevangen gemaakt; ginder in de valeijen der Maes, dicht bij onze grenzen stroomden menschenbloed, stapels lijken, verwoesting, rouw; keizer Napoleon met zijn gevolg gevangen in de handen der Pruisen, weggevoerd naar Duitschland; de Duitschers meester schier over gansch Frankrijk, Parijs uitgenomen; Napoleon en zijn stamhuis in Frankrijk door de Kamer vervallen verklaard; de republiek uitgeroepen; een voorloopig gouvernement benoemd; de keizerin en de keizerlijke prins op de vlucht; bloedstorting tusschen de partijen in Spanje; woeling in Italië; meer dan ooit gevaar voor Roomen! ziedaar het somber, zwart en akelig, maar het ware en nog te flauwe tafereel van deze laatste dagen! Ja, Europa tuimelt; zijne schokkingen zijn verschrikkelijk en bloedig. Ah! wie zou dat toch over een zestal weken hebben kunnen of durven voorzien? Hoe zijn al die onheilen in 37 dagen te weeg gebracht?

Frankrijk was toen nog groot en machtig, zijn keizer aanzien als de sterkste vorst der wereld. Het fransch leger trok naar den oorlog als naar een feest; vol verwaandheid ging Napoleon zich aan het hoofd zijner strijdmachten plaatsen; het fransche volk juichte, en riep, in onbedachte kreten, dat het « wandelen ging naar Berlijn! » O hemel! welke ontwiking uit dien droom van verwaandheid en onbedachtheid! Welke teleurstelling! Welke rampen! Welke vernedering!

Het gemeente bestuur van Luik heeft aan het buffet der statie bevolen aan de gekwetsten wijn naar geliefde te geven op kosten der stad.

De *Moniteur* verkondigt verscheidene brieven van hooggeplaatste persoonsaadjes van Duitschland die de goede zorgen bestaigen welke er in België besteed worden aan de ongelukkige duitse gekwetsten van den oorlog, en die er de openbare erkentelijkheid voor betuigen.

De *Gazette de Cologne* zelve die deswegens in dwaling gebracht was geworden betoont hare dankbaarheid en verklaart eene groote menigte protestatiën in brieven en dagbladeren te ontvangen om de aantijgingen van mishandelingen op ongelukkige Duitschers, landverhuizers of gekwetsten te logenstraffen.

De verschillende binnengeropen reserveklassen der milicie worden naar hunne haardsteden teruggezonden, uitgezonderd de klas van 1864, welke tijdelijk moet onder dienst blijven, om met het albinogeweer geoefend te worden.

Alle dagen vertrekken er nog een groot aantal doctoren, chirurgijns, helpers, aalmoesenen, ziekiendieners enz. naar het tooneel des oorlogs, in naam van het hoofd-Comiteit van bijstand in Brussel ingericht.

Men telt reeds 300 van die liefdadige vrijwilligers die verspreid zijn op de verschillende oorlogsplaatsen van wegens het hoofd-Comiteit van het rood kruis.

Een koninklijk besluit van 14 september gunt de volgende toelagen aan gemeenten der provincie Limburg voor het verbeteren van buurtwegen, te weten:

Zolder, 2,500 fr. — Bassenge, 2,500. — Brouckom, 1920. — Canne, 1250. Loon, 3,750. — Roelenge-sur-Geer, 4,001. — Wonek, 2,920. — Lommel, 600. — Neerglabbeek, 300. — Niel (Asch), 200. — Overpelt, 825. — Wychmael, 480.

De kerken zijn te Parijs vol gelcovigen; men ontmoet er ook mannen, die men er voortdurend niet gewoon was te zien. Er is in de lucht als een adem der goddelijke waak, en de ongelovigste zelve beginnen hunne gewone godslastering te vergeten.

— Luxemburg heeft uitgeput te worden. Te Libramont begint men gebrek aan brood, vooral aan zwart brood, dat de Pruisen zoo gaarne eten. De toezendingen van wijn, tabak, pijpen en cigaren zouden welkom zijn. België is voortdurend het slachtoffer van Europa geweest; heden is het zijn toevoeluchtsoord.

— De waarde van den krijgsbuit door de Pruisen te Sedan gemaakt word door bevoegde mannen geschat op 30 miljoen franken.

— Een *Borstkuras*. — Men heeft te Lyon eenen uitvinder gezien, met een borstkuras bekleed, dat aan de blanke wapens en de kogels weerstand had geboden. Dit borstkuras droeg het spoor des kogels van een chassapotgeweer, welke op 80 meters geschoten, het niet heeft kunnen doorboren.

— Men verzekert, dat er dezer dagen in Gent eene tentoonstelling zal geopend worden van voorwerpen, door Gentenaars op het slagveld van Sedan gevonden. Onder deze voorwerpen bevinden zich pruisische helmen, deutsche ransels, sabels van fransche zouaven, deutsche en fransche brieven in livrets, kardoezen van mitraillesen, verschillende soorten kogels, kanonballen, enz.

Oorlogsberichten.

Afschuwelijk, indien dit waar is!....

De hertog Fitz James, kondigt eenen brief af in den *Times*, die afschuwelijke berichten bevat. De hertog heeft zelf 't dorp bezocht. De bewoners van Bazeilles, in hun uniform van nationale garde, hadden de fransche armée geholpen, om den aanval der beiersche en pruisische troepen af te slaan. Dat was hun recht!

» De Beierlingen en Pruisen, om de bewoners » te straffen dat zij zich verdedigd hadden, staken » het dorp in brand. De meeste nationale garde » waren dood; de bevolking zat in de kelders: » vrouwen, kinderen allen werden verbrand!... » Op de 2000 bewoners, blijven er 300 over, » die zeggen dat zij de Beierlingen gansche » families in de vlammen zagen terug drijven » en de vrouwen fusilloeren, welke wilden » vluchten.

» Ik heb met eigen oogen de rookende puinen » gezien van dat ongelukkig dorp. Geen huis » staat recht. Een reuk van gebrand vleesch » grijpt u in de keel. Ik heb verbrande lijken » zien liggen, op den dorpel der deur hunner » woning.

» De oorlog heeft zijne strengheden, maar bij » heeft ook zijne regels, gegrond op de wetten » der eer en der menschelijkheid. Die wetten, » Beierlingen of Pruisen, die te Bazeilles waren, » hebt gij geschonden. Gij hebt uwe victorie » geschandvleekt. Ik doe een beroep op de wereld, » op de geschiedenis die u oordeelen zal.

» Ik vraag u of gij als recht erkent, kinderen » en vrouwen van een dorp te doden, wier » bewoners, u ziende aankomen, hunne haard- » stede en hun vaderland verdedigden?

» In alle geval is de nationale garde eene » regelmatige macht, zoo regelmatig als de vierde » of vijfde ban awer landweer.

» Zelfs, krachtens dit verschrikkelijk systeem, » hadt gij het recht niet Bazeilles in brand te » steken; gij hebt dus gedood om te doden; » gij hebt u gedragen als wilden maar niet als » soldaten.

» De brief van den hertog van Fitz James, die » zegt van Sedan gekomen te zijn, alwaar hij in de » ambalancen gebedigd was — die brief zal een » kreet van verontwaardiging doen ontstaan.

't Is wel noodig dat er op geantwoord worde!

Luidens 't verhaal der Londener *Daily News*, heeft de Engelsche regering de door den heer Thiers voorgestelde grondslagen voor het sluiten eens vredesverdrags tusschen Frankrijk en Pruisen ter kennis des konings van Pruisen gebracht. Koningin Victoria en haar Staatsbestuur hebben daarbij hunnen varigen wensch uitgedrukt om den oorlog te zien eindigen.

St.-Petersburg, 16 september.

Het *Journal de Saint Petersburg* zegt, dat het eens is met den *Times*, opzichtsens de middelen om den vrede te sluiten.

Het blad denkt dat Frankrijk zich niet kan verzetten tegen de afbraak der sterkten. Het geweten van Europa en van de beschaafde wereld zou zeggen, dat de eer van Frankrijk niet eischt, dat het zich voor deze zaak aan nieuwe rampen blootstelt.

In de konstituërende vergadering zal men redenaars vinden, welke zullen zeggen: Wij willen de afbraak niet weigeren, om de eenige reden, dat men dezelve vraagt, en dat zij, na onze ongelukken, het verzoeningsverbond en den onderlingen eerbied moet bekrachtigen.

dewijl de moed der Franschen luidop door den vijand erkend is.

Het artikel voegt erbij: « Indien de Franschen zegepraalend waren, zouden zij zich alsdan met eene geldelijke schadevergoeding tevreden stellen? » Een lojal antwoord kan niet anders dan ontkennend zijn.

Parijs, 18 september.

M. Jules Favre heeft eene nieuwe cirkulair uitgegeven, de betekenis van het dekreet doende uitschijnen, door hetwelk de kiezingen der Constituanten, vervroegd worden.

Het gouvernement had die kiezingen onmiddellijk willen doen plaats hebben, doch men moest er eerst voor zorgen zich tegen den vijand te wapenen.

Aan Frankrijk onaanneembare voorwaarden willen opleggen, zou den oorlog noodwendig doen voortduren.

Men werpt Frankrijk tegen, dat het door geene regelmatige volmacht vertegenwoordigd is.

Dat erkent men lojal; daarom roepen wij onmiddellijk eene vergadering bijeen, vrijelijk gekozen; « het is dus niet ons gezag van één dag, 't is het onsterfelijke Frankrijk dat voor Pruisen opstaat.

« Frankrijk, ontdaan van het doodskleed van het keizerrijk, is gereed zich te slachtofferen voor het recht en de vrijheid. Het verstoot alle overveldigingspolitiek, alle geweldadige propagande; het heeft geene andere eerzucht dan meesters van haar zelve te blijven, en broederlijk met zijne bureu te werken, aan den vooruitgang en de beschaving! »

Dit Frankrijk aan zijne vrijheid overgelaten, zal onmiddellijk 't staken van den oorlog vragen; maar verkiest veel liever de ramp dan de oer. De cirkulair zegt, dat zij die de ramp over Europa riepen, vandaag de verantwoordelijkheid van zich af willen stooten, door te zeggen, dat zij hebben toegegeven aan den wil des lands.

Er is geen rechtzinnig man in Europa die kan zeggen dat, ware Frankrijk in vrijheid geraadpleegd, het den oorlog aan Pruisen zou verklaard hebben.

De cirkulair besluit uit dit alles, dat de republiek niet verantwoordelijk is, voor 't geen het voorgaande gouvernement deed; Frankrijk boet het ongelijk, van dat gouvernement zoo lang geduld te hebben.

Indien Pruisen, Frankrijk's ongeluk te baat neemt om het te beschuldigen, zal dit een wanhopigen tegenstand bieden.

Het zal dan wel bewezen zijn, dat het de natie is, regelmatig vertegenwoordigd door de vergadering, in vrijheid gekozen, welke Pruisen vernietigen wil.

Europa ontroert zich; het toont zijne sympathie, door dat de gezanten van Oostenrijk, Engeland en Rusland naar Tours zijn gegaan en in betrekking blijven met den minister van buitenlandsche zaken, terwijl de gezanten van Amerika, België, Zwitserland en anderen, bij hem te Parijs zullen verblijven.

Parijs, 18 sept.

De spoorweg van den Havre is vandaag, des middags, door de vijandelijke verkenners bij Conflans doorgesneden.

Alle dagbladen juichen de cirkulair van M. Jules Favre toe.

Een aantal pruisische verkenners zijn, door de vrijshutters, in den omtrek van Parijs gedood.

De depeches uit de departementen doen overal eene groote werkzaamheid in de wapening zien.

Aan den parijischen *Constitutionnel* wordt uit Madrid het volgende gemeld: De crisis, waarin Europa thans verkeert, maakt elke kandidatuur voor den spaanschen troon onmogelijk. Eene verklaring in dien geest is dezer dagen door den minister van buitenlandsche zaken, in de zitting der bestendige commissie van de Cortes, afgelegd.

METZ BELEGERD.

Volgens verschillende tijdingen heeft men Metz, ten gevolge der ramp van Laon met overgroot geweld beschoten. In den nacht van den 13 wierp men 9 duizend granaden. Eene tijding van den 8 meldt, dat de huikloop groote verwoesting aanricht tusschen de Duitschers. Voorraad was er schier niet te bekomen. Spionnen der Pruisen zeggen, dat er in Metz 30,000 gekwetsten en 20,000 zieken liggen. En toch is er geen spraak van overgaaft.

Het groote en fiere Parijs, gewoonlijk schitterend van licht, leven en lustgevoel, vervuld met vreemdlingen uit alle oorden der wereld, om er de kostbare prachtgebouwen, de rijke kunstverzamelingen, de aantrekkelijke schouwspelen, muziek- en dansfeesten bij te wonen;

Parijs, het nieuwerwetsche Babylonië, ligt nu gedompeld in donkerheid, droefheid en doodangst....

Geene vreugden noch vermaken meer; geen kunstgenot noch uitspanning; het werk zelf ligt schier geheel en al stil. Burger en ambachtsman, rijke en arme staan gewapend op de bastions der forten, gereed om den naderenden vijand te bevechten en af te weren.

In plaats der van goud en zilver glinsterende rijtuigen, der rijk getuigde arabische en engelsche sneldravers, ziet men op de straten ontzaglijke en kloek gebouwde barrikaden, bezet door het geringere volk, met alle soort van wapens voorzien.

Vrouwen zelfs hebben zich gewapend en zullen desnoods deel nemen aan den strijd op de barrikaden.

Niemand mag uit de stad gaan, noch daarin komen, zonder eene verlofkaart van den minister van binnenlandsche zaken. De zoo vrolijke en lichtzinnige Parijzenaars zijn eensklaps kalm en ernstig geworden.

Zij begripen — inderdaad wat laat — de zwaarwichtigheid van hunnen toestand en bereiden zich tot eene uiterste verdediging, tot eenen strijd op leven of dood....

En die strijd, dat ijshelke vooruitzicht wordt van laags zoo meer bedreigend.

Een leger van vier honderd duizend geoefende, geharde en onverschrokken krijgers, de bloem der duitsehe volkeren, nader Parijs en heeft het op zekeren afstand reeds omsingeld. Het dreigt de trotsche hoofdstad van Frankrijk met de alvernietelende beschieting, met dood en verwoesting, bijaldien er geen eerlijke schadeloosstellende vrede wordt voorgesteld.

De lustboschen rond Parijs zijn afgebrand of weggekapt; in plaats van duizenden prachtige rijtuigen, dravers en wandelaars, ziet men daar nu allerlei soort van slachtoer.

Het Marsplein, waar onlangs de overheerlijke Wereldtentoonstelling prijkte, dient als stapelhuis der bevoorradings in granen. Vreemdeling, vrouwen en kinderen, alle nuttelooze monden zijn uit de bedreigde veste verwijderd geworden.

Het bluspel is geheel en al veranderd in treurspel.

Italië. 20 Sept 1870

Z. II. de Paus verklaart zich tegen de voorstellen, hem door Victor-Emmanuel gedaan. Pius IX heeft besloten, niettegenstaande het naderen der italiaansche troepen, die, oerlijk genoeg, zijn grondgebied overrompelen, in het Vatikaan te blijven. Aan tegenstand is niet te denken.

Niet alleen is het leger van Z. II. niet in macht om het italiaansche korps weerstand te bieden — al heeft het er dan ook op aangedrongen — maar Pius IX wil het bloedvergieten vermijden.

Volgens den *Univers*, zou Victor-Emmanuel bij de bezetting van het pauselijk grondgebied, te werk gaan met toestemming der verschillende mogendheden, vooral der fransche republiek en den keizer van Oostenrijk. Zou men dus moeten nemen dat de mogendheden die onbeschaamde rooverij goedkeuren? 't Is te hopen, voor de eer der verschillende landen dat dit nieuws gelogenstraft wordt.

Op het punt zijnde van de pauselijke grenzen over te trekken, heeft general Cadorna, bevelhebber over de italiaansche troepen, de volgende recht *course* proklamatie uitgevaardigd:

« Italianen der romeinsche provinciën,

» De koning van Italië heeft mij eene groote zending opgelegd; het is aan u voorbehouden er de krachtadigste bewerkers van te zijn.

» Het italiaansche leger, het zinnebeeld en het bewijs van de nationale eendracht en eenheid, komt in uw midden om de veiligheid van Italië en uwe vrijheden te verzekeren.

» Gij zult aan Europa bewijzen, dat de uitoefening van alle uwe rechten zich kan vereenigen met den eerbied, de waardigheid en het geestelijk gezag van den Paus. De onafhankelijkheid van den H. Stoel zal ongeschonden blijven, te midden der burgerlijke vrijheden, beter dan dezelve geweest is onder de bescherming der vreemde tusschenkomsten.

» Wij brengen u den oorlog niet, maar wel den vrede en de ware orde.

» Ik moet niet in het gouvernement en de administratiën tusschenkomen; hierin zult gij zelve voorzien. Mijne taak bestaat in het handhaven der rust en in het verdedigen der onschendbaarheid van den grond van ons gemeenzaam vaderland.

» Terni, 11 september 1870.

» De luitenant-generaal, het bevelvoerende over het 1° Iegerkorps,
» B. CADORNA. »